

DOMENIUL C: MANAGEMENTUL CALITĂȚII

CRITERIUL C.1 - Strategii și proceduri pentru asigurarea calității

❖ **STANDARD - Structuri și politici pentru asigurarea calității**

◆ **Organizarea sistemului de asigurare a calității**

În Universitatea „Ovidius” Constanța, unul din obiectivele privind asigurarea calității vizează dezvoltarea unei culturi a calității la nivelul întregii comunități academice, căci numai în aceste coordonate se poate realiza atât misiunea Universității „Ovidius” Constanța, dar și a fiecărei facultăți în parte.

Pentru realizarea acestui obiectiv au fost create și activate un ansamblu de structuri operaționale necesare pentru coordonarea și implementarea acțiunilor de asigurare a calității: **Departamentul de Asigurare a Calității Învățământului Superior (D.A.C.I.S.), Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității (C.E.A.C.)** și câte un responsabil cu asigurarea calității în cadrul fiecărei facultăți și au fost stabilite liniile de competență.

Comisia pentru Evaluare și Asigurare a Calității - elaborează *strategia și cerințele specifice* privind introducerea **Sistemului de Management al Calității** în universitate, precum și criteriile și metodologia de evaluare și auditare a acestuia în

cadrul aceleiași instituții, contribuie la dezvoltarea unei culturi a calității în universitate, atât la nivelul personalului academic și administrativ cât și al studenților.

În cursul anului 2000 a fost creat un sistem de asigurare a calității în care au fost cooptate toate facultățile Universității „Ovidius” Constanța. Împreună cu alte patru universități din țară, instituția a beneficiat de asistență din partea Guvernului Olandez, prin programul **MATRA**.

Modificările legislative ulterioare au condus la stoparea planului și reducerea sa la obiectivele minimale care nu necesitau prevederi legislative specifice și anume:

- o dezvoltarea și consolidarea unei culturi *pro calitate*;
- o implementarea unor proceduri cu caracter experimental, cum ar fi evaluarea internă și externă (*peer-review* internațional) a specializărilor *Biologie* și *Istorie*, evaluarea cadrelor didactice de la Facultățile de Fizică-Chimie, Limbi și literaturi străine;
- o intensificarea activității din cadrul *Rețelei Universităților de la Marea Neagră (BSUN)* și *Asociației Universităților Europene (EUA)*, pentru a nu pierde contactul cu realizările pe plan internațional.

Astfel, până în prezent, **Facultățile de Istorie și Științe Politice, Științe ale Naturii și Științe Agricole și Matematică și Informatică** au definitivat un ciclu de autoevaluare și *peer-review* pentru câte o specializare. Facultatea de Matematică și Informatică a definitivat un prim *draft* al manualului calității.

Există un site web: <http://www.univ-ovidius.ro/calitate> care este destinat comunicării în cadrul universității pe probleme de calitate, cu o bibliotecă de documente *on-line* și un *forum* de discuții.

Există de asemenea o adresă de e-mail: calitate@univ-ovidius.ro destinată sugestiilor și propunerilor vizând domeniul calități.

În perioada 2004 – 2005, prin participarea la proiectul **Quality Culture II** finantat de EUA și coordonat de Universitatea Liberă din Berlin, s-a realizat evaluarea sistemului de asigurare a calității programelor la **Facultățile de Istorie și Științe**

Politice, Științe ale Naturii și Științe Agricole și Matematică și Informatică și s-au stabilit prioritățile în acest domeniu.

◆ **Politici și strategii pentru asigurarea calității**

Strategiile Universității „Ovidius” Constanța în domeniul calității sunt cuprinse în *Planul Strategic* al Universității, elaborat pentru o perioadă de patru ani. Acesta conține un subcapitol dedicat managementului calității.

Anual se stabilesc obiective specifice, cuprinse în *Planul Operațional*, care sunt ulterior dezvoltate într-un program al asigurării calității, pe o perioadă de un an, la nivel de universitate.

Fiecare facultate își stabilește strategii și obiective proprii, înscrise, de fapt, în planificarea activității în domeniul asigurării calității.

Atât programul elaborat la nivel de universitate, cât și cele elaborate de către facultăți fac referire la calitatea predării-învățării, a cercetării științifice și a serviciilor - interne și către comunitatea academică. La sfârșitul perioadei acoperite de către aceste programe se evaluează îndeplinirea obiectivelor asumate pe seama unor documente scrise. Deficiențele semnalate se remediază pe parcurs.

Politica de asigurare a calității în Universitatea „Ovidius” Constanța, elaborată de Senatul Universității ([HS 117 din 04.07.2005](#)), demonstrează locul central al calității în strategia centrului universitar și implicarea totală a managementului de la cel mai înalt nivel la realizarea obiectivelor privind calitatea: dezvoltarea de structuri eficiente de tip **Licență - Master - Doctorat** compatibile celor din Uniunea Europeană, excelența în cercetare, dezvoltarea infrastructurii, îmbunătățirea condițiilor de învățare, a serviciilor sociale și a calității managementului instituțional. Pentru atingerea acestor obiective, Universitatea „Ovidius” Constanța continuă demersul pentru îmbunătățirea sistemului de asigurare și evaluare a calității prin crearea de noi instrumente și utilizarea lor eficientă la nivelul fiecărui program de studiu, la nivelul structurilor universității, respectiv ale facultăților aferente.

Pornind de la obiectivele aprobate la nivel instituțional, pentru fiecare facultate și program de studii sunt stabilite obiective clare. Politicile și strategiile sunt activate în fiecare compartiment și stimulează participarea fiecărui membru al corpului didactic și studenții în realizarea acestora.

CRITERIUL C.2 - Proceduri privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate

❖ **STANDARD - Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu și diplomelor ce corespund calificărilor**

◆ **Existența și aplicarea regulamentului privitor la inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studiu**

Prin structura sa, **Comisia pentru Evaluare și Asigurare a Calității (C.E.A.C.)** din cadrul Universității „Ovidius” Constanța sprijină crearea culturii calității și asigură implicarea largă, în cadru organizat, a cadrelor didactice și a studenților la acțiunile desfășurate pentru asigurarea, evaluarea și îmbunătățirea indicatorilor de performanță la nivelul programelor de studiu.

Monitorizarea și evaluarea programelor de studiu se realizează pe baza reperelor de elaborare a planurilor de învățământ 2005-2008, revizuite în lumina normativelor **A.R.A.C.I.S.** și pe baza *feed-back*-ului obținut de la studenți și absolvenți, ulterior aprobate de Consiliile Facultăților și Senatul Universității „Ovidius” Constanța.

De altfel, precizăm că în cadrul Universității „Ovidius” Constanța se desfășoară o activitate permanentă de îmbunătățire a programelor analitice și a metodelor de predare prin proceduri de evaluare din partea studenților, evaluare colegială și evaluare de către management.

De aspectele neconforme cu exigențele studenților s-a ținut seama în discutarea planurilor de învățământ, a programelor analitice la discipline, cât și în stabilirea modalității de examinare (oral sau scris).

◆ **Corespondența dintre diplome și calificări**

Programele de studii sunt revizuite periodic pentru a corespunde dinamicii pieței calificărilor universitare și profesionale, în comparație cu instituțiile europene și internaționale, pe baza unui set de nivele profesionale de reper.

În acest sens au fost create proceduri și instrumente care sprijină optimizarea deciziilor privind proiectarea, organizarea și derularea programelor de studiu, urmărind armonizarea cu piața muncii, respectarea reglementărilor naționale, precum și convergența la bunele practici și cerințele privind asigurarea calității din spațiul european al învățământului superior.

Stabilirea programelor de studiu derulate în Universitatea „Ovidius” Constanța are la bază Nomenclatorul MECT privind domeniile de studiu și specializările în vigoare și documentele **A.R.A.C.I.S.** referitoare la asigurarea calității în învățământul superior, diplomele oferite absolvenților fiind în concordanță cu calificările universitare reglementate la nivel național.

CRITERIUL C.3 - Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării

❖ **STANDARD - Evaluarea studenților**

- ◆ **Universitatea are un regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent**

Având în vedere importanța evaluării rezultatelor învățării pentru realizarea obiectivelor privind creșterea calității în educație, în Universitatea „Ovidius” Constanța a existat o preocupare continuă pentru îmbunătățirea metodelor de evaluare a studenților. În acest scop, au fost definite reguli privind organizarea și desfășurarea evaluării studenților cuprinse în *Regulamentul privind activitatea profesională a studenților* (Anexa 24).

Pentru creșterea transparenței și evaluarea obiectivă a rezultatelor învățării au fost diseminate, prin îndrumătorii de an și prin paginile web ale facultăților, informații referitoare la principiile, formele și metodele de verificare a studenților prin elaborarea unei proceduri de evaluare a studenților și s-au reglementat obligativitatea anunțării de către cadrul didactic a modalităților de evaluare, la începutul activității. Modalitățile specifice de evaluare în cadrul unor anumite programe sau discipline sunt specificate în fișele disciplinei și sunt aduse la cunoștința studenților la începutul derulării activităților. Relevant este cazul **Facultății de Drept și Științe Administrative**, care și-a creat o interfață de comunicare între profesori și studenți, pe marginea conținutului programelor analitice, al cursurilor și seminariilor, dar și pe marginea evaluării periodice a studenților. Această interfață este platforma de *e-learning* ce poate fi accesată www.univ-ovidius.eu

În cadrul Universității „Ovidius” Constanța, evaluarea rezultatelor învățării se realizează în mod planificat, formele și metodele de examinare a studenților fiind definite în etapa de proiectare a programelor de studiu, în Planul de învățământ.

Stabilirea acestora se face avându-se în vedere transparența și evaluarea obiectivă, precum și adaptarea metodelor de examinare la metodele de predare-învățare și conținutul disciplinelor. De subliniat faptul că examinarea și notarea studenților se fac pe bază de criterii, regulamente și tehnici care sunt riguroși și consecvent aplicate.

- ◆ **Integrarea examinării în proiectarea predării și învățării pe cursuri și programe de studiu**

Procedura de evaluare este stabilită la nivel de catedră de către titularii de discipline pe următoarele criterii: activitatea pe parcursul semestrului (evaluări formative: proiecte, prezentări orale, studii de caz, dosare) și testul final.

Treptat a crescut ponderea activităților desfășurate de către studenți pe parcursul predării, ca urmare a accentului mai mare pus pe studiul individual.

CRITERIUL C.4 - Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral

❖ **STANDARD - Calitatea personalului didactic și de cercetare**

◆ **Raportul dintre numărul de cadre didactice și studenți**

Universitatea „Ovidius” Constanța are un efectiv de **698 cadre didactice**, dintre care 85 profesori universitari, 120 conferențieri universitari, 221 lectori/șefi lucrări, 201 asistenți universitari și 95 preparatori universitari ([Anexă 25](#)).

Evaluarea activității performanțelor profesionale ale cadrelor didactice din Universitatea „Ovidius” Constanța se realizează în conformitate cu *Regulamentul privind Evaluarea Performanțelor Profesionale Individuale Anuale ale Cadrelor Didactice* ([Anexa 26](#)) și cu *Regulamentul Privind Evaluarea Periodică a Calității Activității Cadrelor Didactice* ([Anexa 27](#)).

În Universitatea „Ovidius” Constanța promovarea în funcțiile didactice se desfășoară în conformitate cu normele legale în vigoare și cu *Regulamentul privind desfășurarea concursurilor de promovare în posturile didactice și de cercetare universitare* ([Anexa 28](#)).

În anul universitar 2006-2007, Universitatea „Ovidius” Constanța are un număr de **18.712** studenți înmatriculați la studii de licență și masterale, la toate formele de învățământ ([Anexa 29](#)).

◆ Evaluarea colegială

Evaluarea de către colegi se realizează în mod obligatoriu pentru cadrele didactice care doresc să promoveze în cadrul ședințelor de catedră și cu ocazia evaluărilor anuale de stabilire a coeficienților de salarizare. În acest scop, există, unitar în cadrul instituției un formular de *Fișă de Autoevaluare*, cât și un formular cu criterii pentru evaluarea performanțelor profesionale individuale anuale ale personalului didactic din Universitatea „Ovidius” Constanța (Anexa 30). Evaluarea colegială s-a concretizat pe baza procedurii de evaluare a scalei cu ancore comportamentale. Astfel decanul, prodecanii și șefii de catedră au evaluat cadrele didactice care susțin ore în cadrul tuturor facultăților instituției. Înt-o altă etapă s-a realizat de către profesori evaluarea cadrelor cu funcții de conducere din cadrul Facultăților Universității „Ovidius” Constanța. Ca instrumente de lucru precizăm că s-au utilizat un chestionar alcătuit din 29 de itemi care a fost aplicat studenților, și două scale cu ancore comportamentale pentru profesori, și respectiv cadre de conducere.

◆ Evaluarea personalului didactic de către studenți

În cadrul Universității „Ovidius” Constanța modul de implicare al studenților în procesul de evaluare și asigurare a calității a devenit o procedură curentă, existând o adresă de e-mail pentru studenți. Un *feed-back* continuu a devenit constanta propriului management. Există un sistem de colectare a părerilor, sugestiilor și reclamațiilor studenților și este procedurată activitatea de rezolvare a acestor situații.

Obiectivul studiului a fost acela de a realiza evaluarea cadrelor didactice din cadrul Facultăților Universității „Ovidius” Constanța. În prima etapă a proiectului derulat, studenții au fost rugați să evalueze pe baza unui chestionar (Anexa 19) calitatea cursurilor și seminariilor susținute de fiecare cadru didactic din cadrul Facultăților instituției. S-a urmărit evaluarea a cel puțin uneia dintre disciplinele (curs, lucrare practică sau seminar) predate de fiecare cadru didactic.

Rezultatele obținute indică un nivel ridicat de satisfacție generală a studenților. Atât pentru cursuri cât și pentru seminarii, cele mai favorabile aprecieri se referă la disponibilitatea cadrului didactic de a răspunde la întrebările și nelămuririle studenților, ceea ce atestă caracterul deschis al comunicării dintre studenți și profesori.

◆ **Evaluarea de către managementul universității**

Anual, la nivelul universității se realizează evaluarea personalului de către conducerea fiecărui departament/facultăți.

Personalul didactic, în funcție de gradul didactic, este evaluat printr-un instrument standard multicriterial de evaluare, ținând cont de: elaborarea de materiale didactice, cercetarea științifică, activitatea cu studenții, recunoașterea națională, recunoașterea internațională, activitatea în comunitatea academică și participarea la dezvoltarea instituțională.

Promovarea personalului didactic depinde de rezultatele evaluării, în care sunt avute în vedere și rezultatele evaluării colegiale și ale celei făcute de studenți și se realizează în conformitate cu *HG 238/2000* privind evaluarea performanțelor individuale ale personalului didactic din Învățământul Superior.

CRITERIUL C.5. - Accesibilitatea resurselor adecvate învățării

❖ **STANDARD - Resurse de învățare și servicii studentești**

◆ **Disponibilitatea resurselor de învățare**

Universitatea „Ovidius” Constanța asigură resurse de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, crestomații, antologii) pentru fiecare program de studiu în biblioteci, centre de resurse etc., în format clasic sau electronic și în mod gratuit.

Resursele și serviciile oferite studenților sunt adecvate și relevante pentru facilitarea învățării și pentru asigurarea unei vieți studențești de calitate.

Biblioteca Centrală Universitară își desfășoară activitatea în baza *Regulamentului* propriu de *funcționare* ([Anexa 31](#)) și deține un număr de peste 600.000 de volume, 280 de abonamente la periodice din țară, dintre care 150 cu caracter științific; realizează schimburi de reviste cu 41 de parteneri din România și Republica Moldova.

Biblioteca Universității „Ovidius” Constanța dispune, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume în țară și străinătate și de abonamente la principalele reviste de specialitate naționale și internaționale pentru fiecare disciplină care definește un program de studiu.

Calitatea serviciilor prestate de Biblioteca Universității a cunoscut o îmbunătățire substanțială, ca rezultat al investițiilor din ultimii ani pentru dezvoltarea infrastructurii și a fondului de carte, așa cum reiese și din chestionarele date studenților.

În sălile de lectură sunt disponibile biblioteci virtuale, existând și abonamente la două importante bănci de date. De asemenea, Biblioteca Universității „Ovidius” Constanța are un program, dar și resursele necesare pentru procurarea cărților și revistelor necesare diverselor specializări.

Biblioteca Centrală Universitară dispune de o clădire proprie, aflată pe B-dul. Mamaia, Nr. 124. Biblioteca Universitară „Ovidius” are în componența sa 8 compartimente specializate, aflate în Unitatea Centrală, și 3 biblioteci filiale. Unitatea Centrală a Bibliotecii Universitare „Ovidius” cuprinde: 3 săli lectură, 10 cabinete individuale de studiu, în total 200 locuri.

Tipografia Universității editează un număr de 12 periodice cotate CNCIS ([Anexa 32](#)).

În cadrul bibliotecii funcționează un **Birou de presă** care editează revista „Ovidianum”, în cadrul căreia sunt publicate materiale elaborate de studenți și de cadre didactice din Universitatea „Ovidius” Constanța.

◆ **Programe de stimulare și recuperare**

Programele de stimulare și recuperare urmăresc identificarea nevoilor educaționale ale studenților valizi și deficienți și introducerea unor modalități personalizate de sprijinire și recuperare a studenților cu dificultăți de învățare.

În mod constant au fost implicate în organizarea unor școli de vară facultățile de **Matematică și Informatică, Litere, Medicină Dentară, Farmacie și Fizică, Chimie, Electronică și Tehnologia Petrolului.**

Studenții au fost și sunt cooptați în activitățile de cercetare ale diverselor catedre din cadrul tuturor facultăților, fapt concretizat în participarea la conferințe naționale și internaționale și în elaborarea unor articole publicate în literatura de specialitate.

O atenție deosebită a fost acordată în intervalul analizat schimbului de studenți și cadre didactice în actualul program **ERASMUS Lifelong Learning** (care include vechile programe **ERASMUS** și **LEONARDO**). Astfel, în ultimii 3 ani au beneficiat de burse aproximativ 120 de studenți ai Universității „Ovidius” Constanța în Franța, Spania, Italia, Portugalia, Marea Britanie și Olanda și au sosit în centrul universitar constănțean 40 de studenți din țările amintite. Au beneficiat, de asemenea, de granturi de predare în această perioadă în jur de 15 cadre didactice din Universitatea noastră. Adăugăm aici numărul important de studenți (aproximativ 20) și cadre didactice (aproximativ 7) care au beneficiat de burse acordate prin programul CEEPUS, în Austria, Cehia, Slovacia, Slovenia, Bulgaria și Ungaria, în cadrul unor teme și proiecte de cercetare comune cu implicarea facultăților de **Fizică, Chimie, Electronică și Tehnologia Petrolului și Inginerie mecanică, industrială și navală.** În cadrul acestui program au efectuat stagii în Universitatea „Ovidius” Constanța, în această perioadă, un număr de aproximativ 20 studenți și, respectiv, aproximativ 25 cadre didactice.

◆ **Servicii studențești**

Facilitățile acordate studenților cuprind: baza sportivă - terenuri de sport, sala atletism, sală jocuri.

Universitatea „Ovidius” Constanța dispune de un număr însemnat de servicii sociale, culturale și sportive pentru studenți cum sunt: spații de cazare pentru cel puțin 10% din studenți, bază sportivă, diferite servicii de consiliere, care au o administrație eficientă.

CRITERIUL C.6 - Baza de date actualizata sistematic, referitoare la asigurarea internă a calității

❖ **STANDARD - Sisteme de informații**

◆ **Baze de date și informații**

Baza de date referitoare la asigurarea calității în cadrul Universității „Ovidius” Constanța este destul de vastă, datând din 2001, de când preocupările legate de evaluarea și asigurarea calității au prins contur în facultățile instituției. Documentele se află parte în format scris, în arhivele facultăților, fie în format electronic (stocate pe CD sau în calculatorul responsabilului **C.E.A.C.**). Pentru transparență, analizele, planificarea activității **C.E.A.C.** sunt puse pe site-ul facultății (http://www.univ-ovidius.ro/faculties/nat_science/calitate).

De altfel, Universitatea „Ovidius” Constanța, prin dotarea informatică de care dispune, poate colecta, prelucra și analiza datele și informațiile relevante pentru evaluarea și asigurarea instituțională a calității.

CRITERIUL C.7. - Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studiu și după caz certificatele, diplomele și calificările oferite

❖ **STANDARD - Informație publică**

◆ **Oferta de informații publice**

În cadrul Universității, prin intermediul paginii web (<http://www.univ-ovidius.ro/>), a publicațiilor interne, a rețelei internet, se oferă informațiile și datele de interes public, actuale și corecte despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special.

Prin toate aceste mijloace se asigură transparența informațiilor cu privire la calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public.

O manifestare de anvergură a fost organizată de Universitatea „Ovidius” Constanța în anul 2006 cu prilejul sărbătoririi a 45 de ani de existență, ocazie cu care în instituția noastră a avut loc și *Conferința Rectorilor*, prilej cu care a fost editat și volumul omagial al Universității „Ovidius” Constanța.

CRITERIUL C.8 - Funcționalitatea structurilor de asigurare a calității educației, conform legii

❖ **STANDARD - Structura instituțională de asigurare a calității educației este conforma prevederilor legale și își desfășoară activitatea permanent**

◆ **Comisia coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității**

Reamintim faptul că în cadrul Universității „Ovidius” Constanța au fost create și activate structuri operaționale necesare pentru coordonarea și implementarea acțiunilor de asigurare a calității: **Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității**,

Departamentul de Asigurare a Calității Învățământului Superior și responsabilii cu asigurarea calității pe facultăți.

Toate aceste structuri au fost probate de Senatul Universității, alături de atribuțiile și principiile de evaluare a calității educației.

Funcționarea structurilor de asigurare a calității la nivelul instituției se realizează conform legislației și reglementărilor în vigoare.

În colaborare cu **D.A.C.I.S.** și responsabilii cu asigurarea calității pe facultăți, **Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității** elaborează anual ***Raportul de Evaluare Internă a Calității***, care este făcut public prin afișarea pe site-ul universității.

De asemenea, aceste structuri formulează propuneri și proiecte de creștere a calității educației care sunt discutate și aprobate de Senat.

Președinte

Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității
din Universitatea „Ovidius” Constanța

RECTOR - Prof. Univ. Dr. Victor CIUPINĂ